

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE
PENTRU LUCRĂRI DE
REACTUALIZARE PUG PENTRU LOCALITATEA**

BERTEA

Așezare

Comuna Bertea este așezată în partea central-nordică a Județului Prahova, la 50 km distanță de municipiul Ploiești, 22 km distanță de Vălenii de Munte și la 18 km distanță de Slanic Prahova.

Comuna este formată din satele: Bertea – centrul administrativ și Lutu Roșu.

Comuna Bertea este situată la o latitudine de $45^{\circ} 23' 0''$ Nord și o longitudine de $25^{\circ} 87' 0''$ Est.

Accesul rutier în localitate este asigurat pe DJ 101T Vărbilău – Valea Doftanei ce leagă comuna de DN1 Ploiești – Câmpina – Brașov.

Comunele învecinate sunt:

- în **Nord-Vest**: comuna Valea Doftanei
- în **Sud-Vest**: comuna Brebu
- în **Sud**: comuna Aluniș *EST*
- în **Vest**: comuna Ștefănești.

Suprafața totală a comunei Bertea este de **5.232 ha**, din care, conform datelor statisitice oferite de Direcția Județeană de Statistică Prahova în 2006, 379,30 de ha sunt intravilan și 4852,70 ha extravilan.

Terenul extravilan este împărțit în două categorii de folosință: teren agricol – 2.555 de ha (din care pășuni 858 de ha) și păduri – 2.299 de ha. 95 de ha din terenul intravilan este acoperit de ape și bălti.

Relief, climă, soluri, bazin hidrografic

Comuna Bertea este situată într-o zonă de deal caracterizată prin climă temperat – continentală.

Prin comuna trece râul Bertea, affluent al Teleajennului, ce facilitează irigarea terenurilor agricole din zonă.

Social: demografie, locuințe, învățământ

1. Demografie

La data de 1 iulie 2007 populația comunei Bertea, conform Institutului Național de Satisică, este de **3.415** locuitori, reprezentând 0,42 % din totalul populației Județului Prahova.

Populație Bertea	Nr. persoane	% din total populație
Bărbați	1.750	51%
Femei	1.665	49%
Total	3.415	100%

Densitatea populației este de 66 locuitori pe km^2 .

Densitatea comunei Bertea este de trei ori mai mică față de densitatea medie pe județ – 184 locuitori pe km^2 , fapt ce poate fi explicat prin amplasarea geografică a comunei. Situată în partea de Nord a județului, comuna se află destul de departe de cele mai importante căi de acces DN1 și DN1A, iar relieful deluros împiedică crearea unei infrastructuri solide și a unor proiecte rezidențiale eficiente.

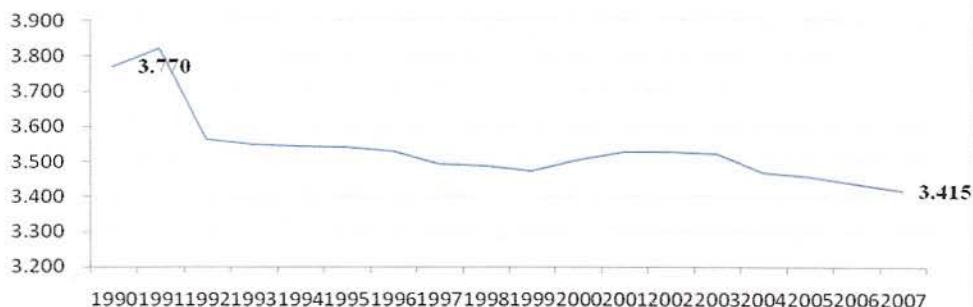
Evoluția populației comunei Bertea în perioada 1992 – 2007 înregistrează o scădere ce se înscrie în trendul demografic județean și național.

Față de datele privind populația stabilă a comunei înregistrată în 1992, la Recensământul populației și a locuințelor, în 2007 numărul locuitorilor a scăzut cu 149 de persoane, reprezentând o scădere de 4,18%.

1992	1997	2002	2007	Diferența 1992-2007	
				Absolută	Relativă
3.564	3.491	3.525	3.415	149	4,18%

Evoluția populației comunei Bertea înregistrează o scădere constantă în perioada 1990 – 2007.

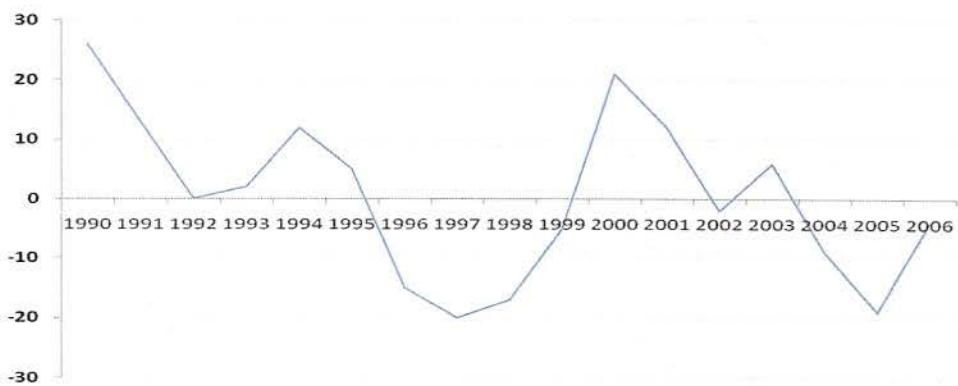
Evoluția populației în perioada 1990 -2007

Evoluția populației în perioada 1990-2007

Evoluția populației este influențată de indicatorii demografici sporul natural și sporul migrației. **Sporul natural** reprezintă diferența dintre numărul nașterilor și cel al deceselor înregistrată pe parcursul unui an.

Sporul nașural în perioada 1990-2007

Evoluția sporului natural în comuna Bertea în perioada 1990-2007

În perioada 1990 – 2007 sporul natural are o evoluție cu fluctuații puternice. Perioada 1995-1999 este caracterizată de un spor natural negativ - numărul deceselor fiind mai mare decât cel al nașterilor. În afara perioadei menționate în comună se constată un raport pozitiv în favoarea nașterilor.

	1990	1995	2000	2003	2006
Nașteri	61	41	55	42	31
Decese	35	36	34	36	35
Spor natural	26	5	21	6	-4

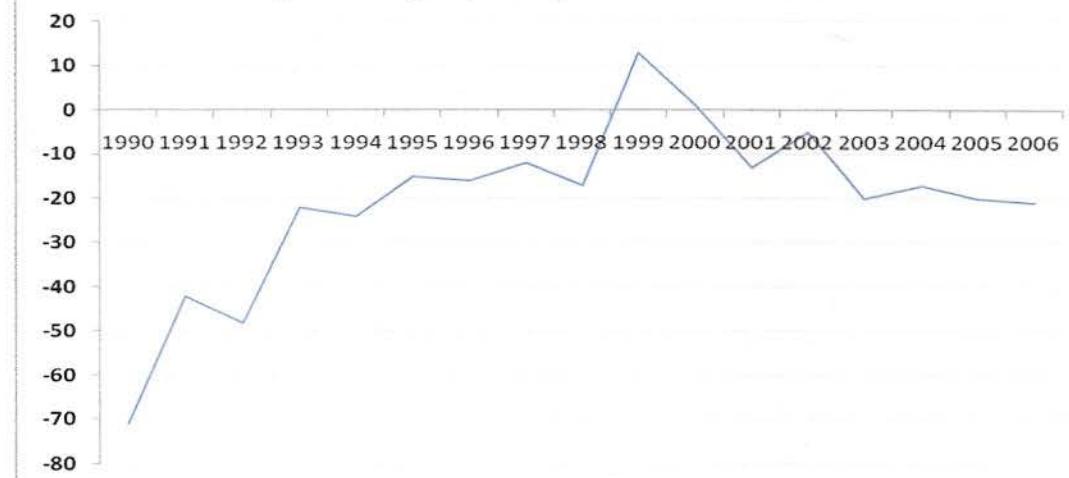
Scăderea numărului populației este influențată și de fenomenul de migrație spre orașe sau alte zone cu potențial mai mare de dezvoltare. Lipsa sau deficitul pe piața forței de muncă determină plecarea tinerilor din comună. Aceasta tendință, corelată cu creșterea speranței de viață a populației vârstnice, va atrage după sine îmbătrânirea populației comunei și lipsa forței de muncă tinere.

Migrația este determinată de o serie de factori sociali cum ar fi: calitatea vieții, numărul locuințelor, disponibilitatea locurilor de muncă, accesibilitatea față de orașele mari și dezvoltate, potențialul social și de agrement al comunei, etc.

Sporul migrației reprezintă diferența dintre numărul stabilitelor în localitate și cel al plecărilor din localitate.

	1990	1995	2000	2005	2006
Stabiliri cu domiciliul	12	24	28	22	18
Plecări cu domiciliul	83	39	27	42	39
Sporul migrației	-71	-15	1	-20	-21

Sporul migrației în perioada 1990-2006

Evoluția sporului migrației în perioada 1990-2006

Numărul persoanelor care părăsesc comuna Bertea și își stabilesc domiciliul în altă localitate este constant mai mare decât numărul persoanelor care vin cu domiciliul în comună. După un val masiv

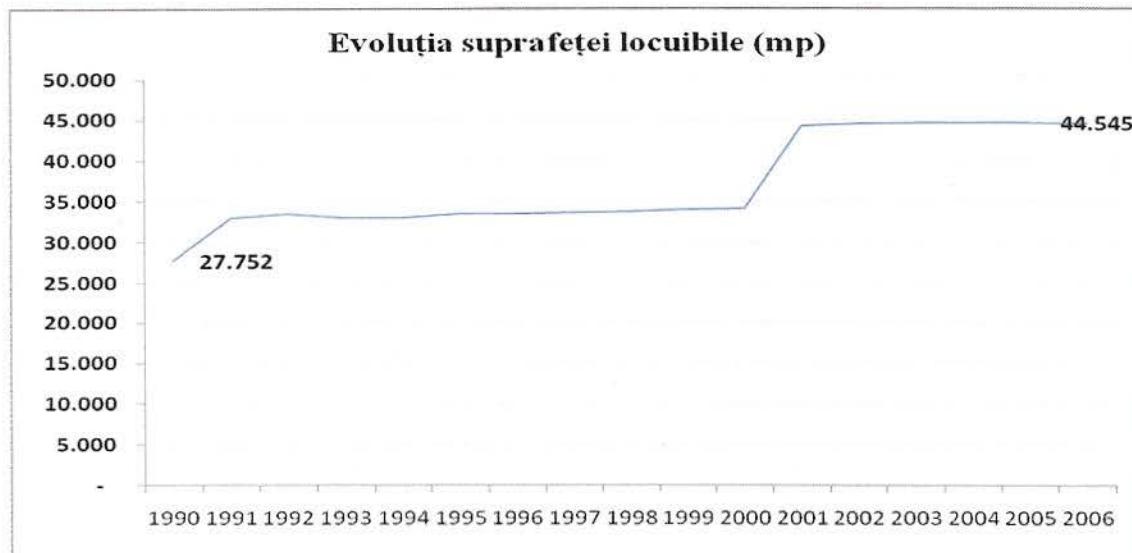
de migrări din comună în anii 90 numărul persoanelor care părăseau comuna a scăzut, ajungând pentru puțin timp să fie mai mic decât numărul persoanelor care au ales să-și stabilească domiciliul în comună.

În ultimii ani trend-ul migrațional este constant, numărul celor care pleacă este de două ori mai mare decât numărul celor care vin în Bertea. Pentru stoparea sau diminuarea acestei tendințe de părăsire a comunei se impune planificarea și aplicarea unor măsuri de atragere a populației.

2. Locuințe

Suprafața locuibilă este de 12,97 m²/persoană.

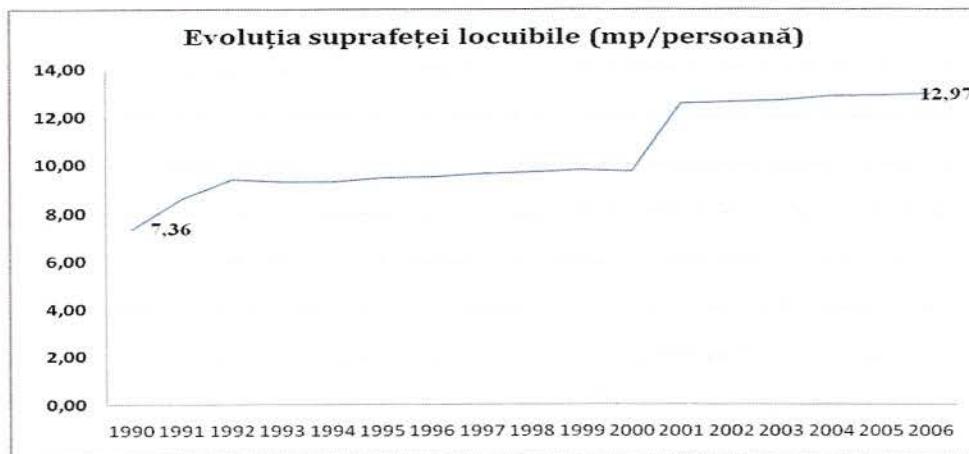
Suprafața locuibilă din comună a crescut în perioada 1990-2006 aproape de două ori ajungând de la 27.752 mp la 44.545 mp.

Evoluția suprafeței locuibile în perioada 1990-2006

Corelând creșterea suprafeței locuibile cu scăderea populației și cu fenomenul migrației se constată creșterea considerabilă a suprafeței locuibile de care dispune o persoană. Acest fenomen confirmă faptul că nu există o criză a spațiului locativ în comuna Bertea iar numărul locuințelor noi construite este și el în creștere.

Se observă astfel tendința populației de a locui în gospodărie doar în formula „familia de bază” (trecerea de la gospodăriile și locuințele în care trăiau mai multe generații bunici – părinți - copii la cele de tip părinți - copii).

Dezvoltarea spațiului destinat pentru locuințe ar trebui să fie în concordanță cu racordarea la utilități și dependințe respectiv rețelele de apă și canalizare, infrastructura rutieră și de acces.

Numărul de locuințe aflate în comună a înregistrat o creștere semnificativă în anul 2000.

3. Învățământ

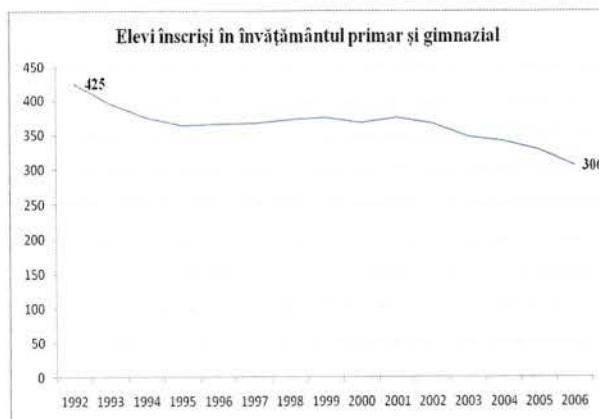
În comuna Bertea există învățământ preșcolar, primar și gimnazial cuprins în 3 unități de învățământ: 2 grădinițe și 1 școală clasele I-VIII.

În 2006 personalul didactic ce predă în unitățile școlare din Bertea este de 48 de persoane din care:

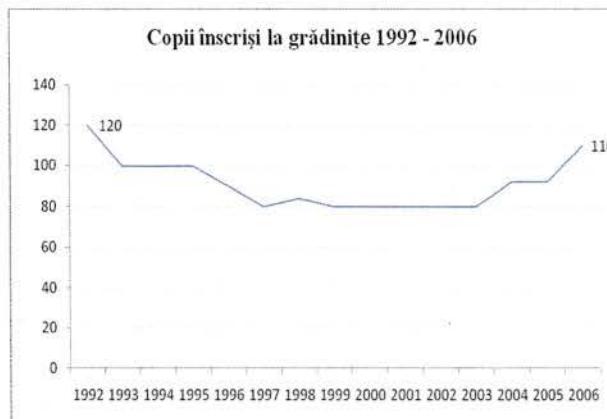
Niveluri de instruire	Cadre didactice
Învățământ preșcolar	4
Învățământ primar și gimnazial	22
Învățământ primar	8
Învățământ gimnazial	14

Numărul cadrelor didactice a scăzut față de anul 1995 când în Bertea se înregistra un număr total de 56 de persoane ce lucrau în domeniul educațional. Un alt fenomen negativ este dispariția specialiștilor de arte și meserii. În 1995 existau 2 cadre didactice în cadrul învățământului profesional și de ucenici și un număr de 83 de elevi care au optat pentru o astfel de pregătire profesională, în 2007 nu mai există cadre didactice și nici elevi pe acest segment. Acest fenomen reprezintă o amenințare pentru conservarea și perpetuarea meșteșugurilor și a meserii specifice zonei.

Numărul copiilor înscriși la grădiniță se menține relativ constant în perioada 1992-2007 spre deosebire de numărul elevilor înscriși în ciclul primar și gimnazial care scade de la 425 de elevi în 1992 la 306 elevi în 2007.

Evoluția numărului elevilor în perioada 1992 – 2006

Evoluția numărului de copii înscriși la grădinițe în 1992 – 2006

Tendința descrescătoare a numărului elevilor din ciclul primar și cel gimnazial poate fi explicată prin abandonul școlar sau prin faptul că se optează pentru efectuarea studiilor în alte orașe care oferă și perspectiva de urmare a studiilor liceale și superioare.

Cu toate acestea numărul sălii de clasă a crescut de la 15 săli în 1993, la 17 săli în 2007, fapt ce arată preocuparea și interesul față de domeniul educațional.

Infrastructură

1. Drumuri

Comuna Bertea este deservită de o rețea de drumuri județene și comunale a căror stare de funcționare este considerată ca fiind bună.

Pe raza comunei Bertea, nu sunt drumuri de interes național, cel mai apropiat fiind DN1 A la aproximativ 27 Km distanță, ce traversează municipiul Vălenii de Munte.

Drumurile care trec prin comună sunt:

- DJ 101T – 5 km îmbrăcăminte asfaltică;
- DC 4 – 3,5 km pământ;
- DC 143 – 2 km pământ.

Drumurile județene au partea carosabilă de 5,50 m, cu acostamente de 0,75 m, și sănțuri pe ambele părți, partea carosabilă este acoperită cu covor asfaltic în stare bună.

Lucrările de reabilitare a drumurilor trebuie să fie în concordanță cu extinderea rețelelor de utilități: canalizare, apă potabilă, gaze naturale.

2. Alimentare cu apă potabilă și canalizare

În comuna Bertea nu există sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă și canalizare.

Alimentarea cu apă se face din fântâni și puțuri forate. Există un proiect de construire a unui rezervor de 300.000 metri cubi.

Canalizarea se efectuează cu ajutorul foselor vidanjabile.

3. Energie și termoficare

Nu există rețea de distribuie gaze naturale, termoficarea se realizează cu lemn de foc. Întreaga populație beneficiază de electricitate.

Iluminatul public este asigurat de C.O.E.E. Slănic.

4. Comunicații

Infrastructura de comunicații este reprezentată la nivelul comunei Bertea de servicii de telefonie precum și de servicii Radio-TV. Locuitorii dispun de servicii de telefonie fixă și telefonie mobilă, acces la serviciile Internet. În comună există un oficiu poștal.

5. Mediu

Colectarea deseurilor menajere se face prin intermediul companiei Romprest Service S.A. Bucuresti.

Comuna este arondată la rampa ecologică Boldești-Scăieni.

Comuna nu dispune de sector industrial fiind exclus pericolul poluării industriale.

6. Sănătate

În comuna Bertea există un dispensar medical, un punct farmaceutic și două cabinete medicale individuale (de familie).

Economie

1. Agricultură

Suprafața agricolă a comunei Bertea reprezintă 50% din totalul suprafeței comunei de 5232 ha.

Conform datelor fondului funciar în 2006 împărțirea suprafeței agricole pe categorii de folosință are următoarea structură:

Categorie de folosință	Suprafață
Agricolă	2.323
Arabilă	9
Pășuni	592
Fânețe	1.322
Livezi și pepiniere	400

În perioada 1990-2006 au existat variații semnificative în ceea ce privește destinația suprafețelor agricole destinate activităților arabile. Suprafața terenurilor arabile s-a redus de la 65 ha în 1990 la 9 ha în 2006.

	1990	1995	2000	2005	2006
Suprafața agricolă - ha	2.555	2.555	2.555	2.323	2.323
Suprafața arabilă - ha	65	65	65	9	9
Suprafața - pășuni - ha	858	858	889	592	592
Suprafața - fânețe - ha	1.185	1.185	1.175	1.322	1.322
Suprafața - livezi și pepiniere pomice - ha	447	447	426	400	400

Distribuția suprafeței agricole în perioada 1990-2006

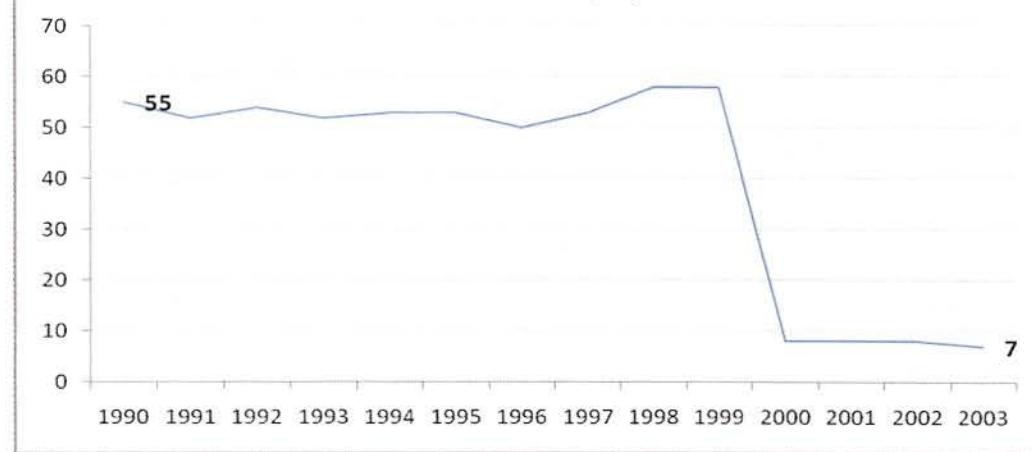
Activitatea agricolă - arabilă a înregistrat o scădere dramatică în perioada 1990-2003. Principalele culturi vegetale din zonă sunt porumbul, cartoful și legumele. Pe parcursul perioadei menționate a scăzut considerabil cantitatea de producție agricolă.

Cultura	1990	1995	2000	2003
Porumb	45	52	-	3
Cartof	130	350	48	35
Legume	104	143	49	37

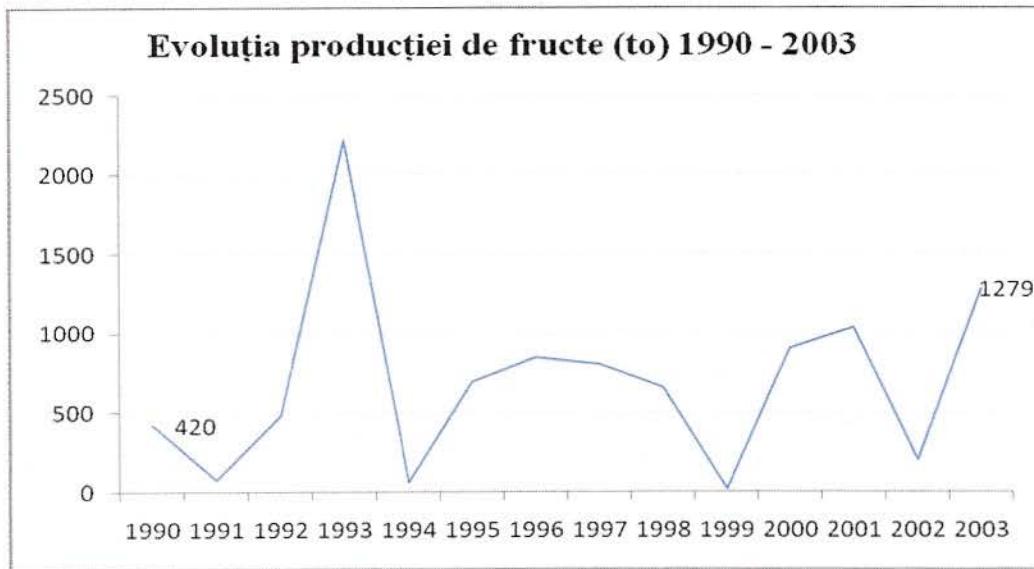
Evoluția producției principalelor culturi în perioada 1990-2003 (tone)

Evoluția negativă a cantității de producție este în strânsă legătură cu reducerea suprafeței cultivate.

**Evoluția suprafeței cultivate cu principalele culturi
1990 - 2003 (ha)**

Producția de fructe pentru aceeași perioadă înregistrează fluctuații considerabile cu o creștere considerabilă în 2003. Fenomenul poate fi explicat prin variațiile climaterice și calamitățile naturale petrecute în perioada 1990 – 2003.

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică numarul animalelor a scăzut foarte mult în perioada anilor 1990-2003. S-au înregistrat și scăderi de 70% la bovine. În schimb numărul de păsări a crescut considerabil. Populația preferă să crească în gospodării păsări din cauza costurilor mai mici de întreținere.

	1990	1995	2000	2003
Bovine	1.056	684	494	393
Porcine	983	689	650	611
Ovine	3.129	2016	1.510	1.465
Păsări	8.290	7920	8.810	15.500

Producția agricolă animală înregistrează o ușoară scădere la producția de lână și o creștere sensibilă la producția de lapte și ouă. Acest lucru poate fi explicat prin faptul că o mare parte din producția agricolă animală este destinată comercializării în localitățile învecinate și o cantitate mai mică este destinată consumului propriu.

2. Industrie și comerț

Acivitățile specifice zonei comunei Bertea sunt pomicultura, prelucrarea lemnului, distilerit (fabricarea țuicăi) și apicultura.

3. Forța de muncă

Conform datelor Agenției Județene de Ocupare a Forței de Muncă la finele lunii aprilie rata șomajului în comuna Bertea este de 3,3%, aceeași cu rata șomajului pe Județul Prahova. În Bertea din numărul total de 2.036 de persoane apte de muncă - cu vârstă între 18 și 62 de ani, 68 sunt șomeri.

Șomeri înemnizați		Șomeri neîndemnizați		Total	Populația stabilă 18-62
Total	Femei	Total	Femei		
29	10	39	15	68	2.036

3. Turism

Comuna Bertea dispune de numeroase resurse naturale și obiective de atracție turistică. Principalele obiective istorice și de cult sunt:

- Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel;
- Biserica Sfâna Paraschieva;
- Piatra înfierată și Crucea de Piatră (1598) – mărurii ale trecerii lui Mihai Viteazul prin această comună;
- Monumentele Eroilor din primul și al doilea război mondial ridicate în anul 1925 respectiv în 2004.

Târguri și festivități:

- Târg tradițional de Sfinții Apostoli Petru și Pavel (29 iunie)
- Târgul de toamnă (14 octombrie)
- Târgul săptămânal de produse cerealiere (în fiecare miercuri)
- Ziua comunei (29 iunie)
- Festivalul folcloric “Plai străbun” (29 iunie)

Prin sursele nelimitate de ape sulfuroare și sulfatate, ar putea să-și dezvolte cu succes latura agroturistică prin pensiuni și complexe balneare cu tratamente curative. Până în prezent potențialul agroturistic nu a fost pus în valoare și dezvoltat.

Concluzii

- Evoluția populației comunei Bertea în perioada 1992 – 2007 înregistrează o scădere constantă.
- Dezvoltarea infrastructurii respectiv a rețelelor de utilități și a drumurilor precum și investițiile în unitățile de învățământ și infrastructura educațională trebuie corelate permanent cu evoluția și programele demografice pentru localitate; de asemenea se vor aplica politici de sprijinire a tinerilor astfel încât aceștia să rămână în localitate pentru întemeierea unei familii și stoparea fenomenului migrațional.
- Întrucât nu există o criză a spațiului locativ, dimpotrivă suprafața locuibilă per persoană a crescut, trebuie consolidate locuințele existente iar fondurile trebuie direcționate spre crearea unei rețele de utilități care va deservi comuna- apă, canalizare.
- Sporul natural negativ va influența dezvoltarea viitoare a comunei prin tendința de îmbătrânire a populației și scăderea forței de muncă. Odată cu creșterea populației de vîrstă a treia vor trebui luate în calcul și investițiile domeniul serviciilor sociale și medicale.
- Numărul copiilor înscriși în ciclul primar și gimnazial este în scădere. Comparând aceasta tendință cu numărul constant de copii înscriși la grădinițe trebuie regândit sistemul educațional pentru a motiva elevii să-și continuie studiile în comună. Vor fi necesare investiții în dotarea sălilor de clasă și înființarea unor laboratoare școlare, de asemenea atragerea unor cadre didactice calificate. Este necesară de asemenea reînvierea ramurei meșteșugărești în sistemul educațional.

- Agricultura a înregistrat un declin puternic în perioada 1990-2003. S-au redus dramatic atât suprafețele cultivate cât și producția agricolă anuală. Este nevoie de investiții mari pentru reabilitarea agriculturii, crearea unor programe specifice de încurajare și motivare a populației de a înființa asociații agricole pentru cultivarea pamântului. Întrucât suprafața agricolă reprezintă peste 50% din totalul suprafeței comunei o altă soluție ar fi atragerea unor investitori în agricultură, posibilitate care ar crea și locuri de muncă pentru săteni.
- Producția de produse agricole animale înregistrează o ușoară creștere, această tendință trebuie menținută prin încurajarea producătorilor și facilitarea de către autorități a distribuției produselor.
- Dezvoltarea turismului balnear pe baza resurselor de ape sulfuroase este una dintre oportunitățile mari ale comunei întrucât apa este o resursă naturală inepuizabilă iar construirea unor complexe turistice ar crea locuri de muncă și ar atrage după sine nevoia de reabilitare și consolidare a căilor de acces în comună.
- Reabilitarea rețelei de drumuri din comună trebuie realizată pe un proiect care să includă și introducerea în subteran a tuturor rețelelor de utilități publice înainte de reabilitarea sau realizarea covorului asfaltic.
- Realizarea unui sistem ecologic de management al apei impune canalizarea și epurarea apelor menajere uzate din comuna Bertea. Investiția în rețea de canalizare trebuie să fie o prioritate pentru asigurarea unei stări de sănătate normale în rândul populației, pentru evitarea poluării mediului și atragerea de investiții, inclusiv în zona de turism rural.
- Încurajarea dezvoltării întreprinzătorilor privați va trebui să fie o politică priorităță în dezvoltarea comunei, atât în planificarea urbanistică și amenajarea teritoriului cât și în politica fiscală. Dezvoltarea în comună a micilor întreprinzători – microîntreprinderi dar mai ales a Intreprinderilor Mici și Mijlocii – trebuie susținută mai ales dacă acestea folosesc sau antrenează forță de muncă locală și valorifică resurse naturale locale.